

Notitie Knelpunten Zelfslachtende Slagers

Onderwerp	Knelpunten die zelfslachtende slagers ondervinden in de bedrijfsvoering
Doel	Notitie voor de Minister van LNV om de Tweede Kamer te informeren over de knelpunten in bedrijfsvoering bij zelfslachtende slagers
Auteur	Jules Rojer DVM Buro Food Quality Assurance
Datum	25 september 2023

1 Inleiding

Zelfslachtende slagers spelen een belangrijke rol in de verduurzaming van dierlijke ketens. De waarde van kleinschalige slachterijen in de regio laat zich vertalen naar:

- Focus op circulaire ketenconcepten
- Nieuwe verdienmodellen voor veehouders binnen korte ketens
- De ontwikkeling van regionale voedselsystemen
- Behoud van zeldzame huisdierrassen
- De uitgesproken behoefte aan lokale slacht van onder andere de Stichting Zeldzame Huisdierrassen en de Herenboeren
- Dierenwelzijn (kort transport).

De zelfslachtende slagers, zijnde kleine lokale slachterijen vaak met een winkel, die dicht bij de veehouders en hun klanten staan, lopen tegen obstakels aan. Zij worden geconfronteerd met uitdagingen, bedreigingen en knelpunten. September 2019 schreef de Vereniging Zelfslachtende Slagers (VZS) al een brandbrief naar toenmalig Minister Schouten van LNV, waarin uitvoerig werd beschreven en onderbouwd dat de zelfslachtende slagers in de problemen komen, omdat de wetgeving, het toezicht en het boetebeleid primair zijn afgestemd op het grootbedrijf en daarom een belemmering vormen voor het kleinbedrijf.

Naar aanleiding van deze brief is een project Maatwerkaanpak Zelfslachtende Slagers gestart waarin het Ministerie van LNV, de NVWA en de VZS participeren. In het voorjaar van 2023 is een onderzoek gestart naar de feitelijke knelpunten die doelgroep ervaart. Input kwam uit:

1. Een enquête onder de groep zelfslachtende slagers die lid zijn van de Vereniging Zelfslachtende Slagers (VZS)
2. Bedrijfsbezoeken en gesprekken met zelfslachtende slagers

3. Adviezen van de Adviescommissie Zelfslachtende Slagers (onderdeel van de VZS).

In deze notitie wordt een overzicht gegeven van de knelpunten die tijdens bovengenoemd onderzoek zijn geïdentificeerd en die een bedreiging vormen voor het voortbestaan van de groep zelfslachtende slagers in Nederland.

2 Knelpunten die worden ervaren door zelfslachtende slagers

Allereerst wordt een samenvattende beschrijving gegeven van de knelpunten die door zelfslachtende slagers worden ervaren.

Daarna worden in het vervolg op de inleiding van deze notitie, de knelpunten in detail beschreven en onderbouwd. Bij elk knelpunt is ook oplossingsrichtingen geformuleerd.

2.1 Samenvattend overzicht van de knelpunten

Knelpunten zijn:

- Europese en nationale wet- en regelgeving.
- Administratieve lasten
- Het toezicht door de NVWA
- Boetebeleid van de NVWA

2.2 Wet- en regelgeving

Veruit de belangrijkste knelpunten die door zelfslachtende slagers worden ervaren zijn wet- en regelgeving en het toezicht/handhaven daarvan door overheid. Daarbij gaat het vooral om de complexiteit de wetgeving en in het bijzonder de voortdurende wijzigingen in de uitvoering door en het toezichtbeleid van de Nederlandse overheid. Dit uit zich door:

- Stapeling van wetgeving
Op een bedrijf zijn veel verschillende wetten van toepassing en deze wijzigen regelmatig. De veelheid aan wetgeving maakt het complex voor de zelfslachtende slager die zelf als kleine ondernemer verantwoordelijk is voor de toepassing ervan.
- Voortdurende verandering
Steeds aanpassingen in de interpretatie van de wetgeving door de NVWA (beleidsregels). Dit maakt het lastig voor de zelfslachtende slager om een lange termijnvisie te ontwikkelen voor zijn/haar bedrijf. De aanpassingen vragen veel flexibiliteit van de ondernemer.
- Het trichine onderzoek wordt door elke slachter van varkens uitgevoerd.
Een onnodige kostenpost voor de zelfslachtende slager omdat trichine al decennia niet meer bij in Nederland geslachte varkens is aangetroffen.

2.3 Administratieve lasten

Het slachten bij een zelfslachtende slager levert flinke administratie op. Elke slachter heeft meerdere ordners in de kast staan om aan alle verplichting te voldoen. De zelfslachtende slager ervaart dat vooral de administratieve lastendruk rondom voedselveiligheid en slachten sterk is gestegen.

De verplichte (papieren) administratie rond slachten en voedselveiligheid die voortvloeit uit de wetgeving is niet gedigitaliseerd. Alles wordt op papier gedaan.

Bijvoorbeeld het zogenaamde combiformulier van de NVWA (slacht administratie) is niet online (digitaal) beschikbaar.

2.4 Toezicht NVWA

De efficiëntie van het toezicht door de NVWA wordt als onvoldoende ervaren en scoort gemiddeld een 4,5. Dit uit zich door:

- Uitvoering van de handhaving en het toezicht
Het wordt als last ervaren. Kan efficiënter /effectiever, daarop scoort de NVWA een gemiddeld cijfer van 4,5 volgens de slachters
- Uniformiteit bij de uitvoering
In de praktijk wordt verschil ervaren in het toezicht (geografisch, in de tijd, tussen keurmeesters)
- Kosten van audits en inspecties zijn hoog
Er geldt een gedempt tarief voor de AM- en PM-keuring niet voor audits en inspecties.
- Slager weet niet wat er komt.
Hoe vaak komt de toezichthouder (voor wat) langs. Hiermee zijn kosten van het toezicht niet te begroten.
- Aanvragen AM en PM-keuring kan efficiënter door verder vooruit te kunnen aanvragen

2.5 Boetebeleid

De boetes die worden opgelegd aan zelfslachtende slager zijn disproportioneel hoog in verhouding tot de omzet en bedrijfsresultaat. Zonder uitzondering is sprake van lange tijd tussen het vaststellen van de overtreding door de NVWA-medewerker en het opleggen van de boete door de afdeling Bestuurlijke boetes van de NVWA. Dit uit zich door:

- Het boetebeleid
Als een bestuurlijke boete opgelegd wordt is deze disproportioneel hoog (in relatie tot de impact van het vergrijp en de grootte van het bedrijf) en wordt deze zo laat opgelegd, dat van lik-op-stuk-beleid geen sprake is.
- Handhaving R&O veewagens
Ondanks het feit dat bedrijven naar eer en geweten handelen en overeenkomstig de instructies handelen worden toch afwijkingen vastgesteld door de NVWA. Voor deze afwijkingen worden "hoge" boetes opgelegd door de NVWA.

2.6 Toekomst van de Nederlandse zelfslachtende slager

Het vinden van geschoold slachtpersoneel wordt als een probleem ervaren door de sector, evenals het vinden van een geschikte opvolger om het bedrijf voort te zetten.

Bijgevoegde link illustreert een voorbeeld van een zelfslachtende slager die recent zijn bedrijf heeft beëindigd om bovengenoemde redenen.

<https://www.rtvddrenthe.nl/nieuws/15839894/na-90-jaar-en-drie-generaties-is-het-klaar-slagerij-bouwman-in-zuidwolde-sluit>

3 Conclusie

Ten algemene kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- A. De zelfslachtende slager heeft als ondernemer behoefte aan zekerheid
- B. Uniformiteit en menselijke maat bij het toezicht de handhaving door de NVWA
- C. Proportioneel lik op stuk boetebeleid en menselijke maat
- D. Proportionele tarieven, ook voor audits en inspecties

- E. Een NVWA die de werkzaamheden bij de zelfslachtende slager combineert en daarmee de kosten beheersbaar maakt
- F. De zelfslachtende slager heeft behoefte aan een lange termijnplanning
 - Planning van de aanvraag voor keuring voor een lange termijn
 - Planning van de te verwachten audits en inspecties en de kosten daarvan

Detail uitwerking van de knelpunten

1 Wet- en regelgeving

1.1 Stapeling van wetgeving

- Veruit de belangrijkste knelpunten die door zelfslachtende slagers worden ervaren zijn wet- en regelgeving en het toezicht/handhaven door overheid
- De complexiteit die ontstaat omdat verschillende soorten wetgeving van toepassing zijn op de bedrijfsvoering. De onderlinge samenhang is niet duidelijk en door handhaving door verschillende overheidsinstanties ontstaat verwarring.
- Bij de informatieverstrekking vanuit NVWA over aanstaande veranderingen worden vooral contactgegevens gemist voor opvolging met vragen die een zelfslachtende slager heeft
- Het taalgebruik in de informatieverstrekking verdient ook aandacht.

1.2 Voortdurende verandering

Bijvoorbeeld ten behoeve van de PM-keuring door de KDS hebben alle zelfslachtende slagers aanpassingen gerealiseerd in de slacht- of koelruimte. Te denken valt aan voorzieningen zoals bijvoorbeeld aangepaste verlichting en een mobiel keurbordes. Het betreft hier Arbowetgeving die boven op de voedselveiligheidswetgeving komt. Hiervoor hebben de individuele slachters kosten gemaakt.

Echter in de praktijk blijkt echter dat de KDS-medewerkers niet of nauwelijks gebruik maken van deze voorzieningen tijdens de AM-keuring.

Deze investeringen worden door zelfslachtende slagers als zinloos en onnodig ervaren.

Zelfslachtende slagers zijn bereid te investeren in voorziening die nodig zijn voor de PM-keuring en de voedselveiligheid ten goede komen.

De wetgeving en uitvoeringsbeleid van de NVWA wordt nu als “niet stabiel” ervaren als je gedwongen wordt voorzieningen te realiseren die toch niet worden gebruikt.

“Je weet als ondernemer niet waar je aan toe bent”, aldus een van de leden.

1.2.1 Cameratoezicht

Vooralsnog zijn de zelfslachtende slagers (<10 GVE/ week) vrijgesteld van het cameratoezicht tijdens de slacht. Het is echter onduidelijk of deze vrijstelling ook op lange termijn door het Ministerie van LNV zal worden gehandhaafd.

De introductie van het cameratoezicht zal leiden tot onevenredig hoge kosten voor het kleinbedrijf zoals zelfslachtende slagers. Daarnaast wordt cameratoezicht door de kleine slachters ervaren als een zware inbreuk op de integriteit.

Het zal voor veel leden van de VZS het laatste “duwtje” zijn in de beslissing om de bedrijfsactiviteiten te staken.

1.3 Trichinenonderzoek bij varkens

1.4 Trichinen

Vlees van geslachte varkens wordt in Nederland altijd onderzocht op de afwezigheid van trichinen. Van elk geslacht varken wordt een spierweefsel monster genomen door de KDS, dat wordt onderzocht in een laboratorium.

In Nederland zijn twee aanbieders waar het trichinenmonster kan worden onderzocht. Nadat de uitslag bekend is (na circa 24 uur) kan het varkenskarkas worden vrijgegeven voor verdere verwerking.

De aanbieders zijn VLG en de GD.

Al decennialang wordt in Nederland geen trichinen aangetoond in varkensvlees. Toch moet elk geslacht varken worden onderzocht en moeten er kosten worden gemaakt. Circa € 25 per mengmonster spierweefsel. De kosten zijn structureel en hebben ogenschijnlijk geen toegevoegde waarde omdat al decennia geen trichinen worden aangetoond in Nederland. Het onderzoek en de daarmee gemoeide kosten is een doorn in het oog van veel zelfslachtende slagers.

Een zelfslachtende slager zegt daarover het volgende:

QUOTE: “*Het onderzoek lijkt nu alleen in stand te worden gehouden vanwege de export naar landen die dit zekerheid geeft.*”

De EU Trichinen Verordening 2015/1375 biedt de mogelijkheid voor een derogatie. Graag vraagt de VZS de mogelijkheid te onderzoeken voor een derogatie op de Trichinen Verordening voor binnenlandse kleinschalige slacht van varkens.

1.4.1 Wens van VZS

Indien noodzakelijk wil de VZS meewerken aan een monitoringsprogramma trichinen voor zelfslachtende slagers die lid zijn van het VZS, als daarmee de individuele kosten per bedrijf structureel verlaagd worden.

2 Administratieve lasten

De zelfslachtende slager ervaart dat vooral de administratieve lastendruk rondom voedselveiligheid en slachten sterk is gestegen.

De verplichte (papieren) administratie rond slachten en voedselveiligheid die voortvloeit uit de wetgeving is niet gedigitaliseerd. Alles wordt op papier gedaan. Het slachten bij een zelfslachtende slager levert daarom een flinke administratie op. Elke slachter heeft meerdere ordners in de kast staan om aan alle verplichting te voldoen.

Een zelfslachtende slager zegt daarover het volgende:

QUOTE: “*Voor het slachten van 1 rund en een lam heb ik 6 A4's nodig.*”

De NVWA werkt aan verbeteringen zoals het digitaal beschikbaar stellen van facturen (2023). Daarnaast wordt er gewerkt aan het digitaliseren van stallijsten en combiformulieren. Maar zover is het nog lang niet.

2.1.1 Wens van VZS

De VZS juicht het digitaliseren van processen toe. Zij denkt ook dat digitalisering een bijdrage kan leveren aan de vermindering van de administratieve en toezicht last. Wel pleit zij ervoor dat ook bij deze projecten de belangen van de groep zelfslachtende slager niet uit het oog wordt verloren. Belangrijk is daarom dat VZS namens haar leden nauw betrokken is bij deze projecten van de NVWA.

3 Toezicht NVWA

3.1 De NVWA

- 73% van de zelfslachtende slagers is bekend met zijn/haar bedrijvenbeheerder. De tevredenheid over de NVWA-bedrijvenbeheerder (toegankelijkheid en meedenkend) scoort met een 6,8 ruim voldoende
- De NVWA scoort gemiddeld een 6,0 voor de uitvoering van haar taken
- De KDS scoort gemiddeld een 7,5 voor de uitvoering van haar taken
- De efficiëntie van het toezicht door de NVWA wordt als onvoldoende ervaren en scoort gemiddeld een 4,5.

3.2 Uniformiteit bij de uitvoering

Uniformiteit van de NVWA-medewerkers bij de uitvoering van hun taken blijft een bron van zorg bij zelfslachtende slagers. Zoals eerder aangegeven scoort de NVWA op bepaalde punten een 4,5.

Dat is in belangrijke mate terug te voeren op het volgende:

1. Het blijkt moeilijk om verschillende dierenartsen met eenzelfde meetlat te laten meten. Ook in de tijd ontstaan verschillen. Het ene jaar slaag je met vlag en wimpel voor de jaarlijkse audit, het jaar erop blijkt dat soms heel anders te zijn.
2. Inzet van buitenlandse dierenartsen die de Nederlandse taal niet goed machtig zijn en moeilijk kunnen communiceren.
3. Verschillen in de culturele achtergrond van dierenartsen leiden tot ongewenste misverstanden
4. Optreden van individuele NVWA-medewerkers wordt soms als ongekend zwaar ervaren. De menselijke maat lijkt te ontbreken. Door verschillen in uniformiteit in werkwijze worden inspecties of audits met wisselende diepgang uitgevoerd door NVWA-medewerkers. Daarbij ontstaat vaak de indruk dat sommige NVWA-medewerkers geen rekening houden met de aard en omvang van de bedrijfsvoering van een zelfslachtende slager. Uniformiteit van handelen van NVWA-medewerkers en de menselijke maat is een punt van zorg.

3.2.1 Wens van VZS

De VZS wil graag in nauwe samenwerking met de NVWA:

1. De problemen rond des-uniform optreden van NVWA-medewerkers bespreekbaar maken en een actieplan opstellen om dit aan te pakken
2. Gebruik maken van de mogelijkheden die wetgeving biedt om rekening te houden met de aard en omvang van bedrijven. De VZS wil de NVWA helpen om haar uitvoeringbeleid hier beter op in te richten zodat er sprake is van eenduidige en proportionele handhaving door de NVWA bij kleine bedrijven zoals zelfslachtende slagers.

3.3 Kosten audits en inspecties

Elke zelfslachtende slager wordt jaarlijkse geaudit door een medewerker van de NVWA. De kosten hiervan zijn meer dan € 1000 per audit per jaar. Deze kosten zijn gebaseerd op de dezelfde tarieven die ook gelden voor industriële (grote) slachterijen.

Daarnaast worden de zelfslachtende slaggers ook tegen dezelfde tarieven periodiek geïnspecteerd voor thema's zoals bijvoorbeeld dierenwelzijn, reiniging en ontsmetten van veetransport, hygiëne, enz.

Nu zijn de tarieven in 2023 fors gestegen. Zie onderstaande tabel.

Een zelfslachtende slager zegt daarover het volgende:

QUOTE: *"Ik heb voorgaande jaren geen inspecties gehad en nu moet ik €203 betalen incl. ongeveer €40 per kwartier. Dat is niet begroot en ik slacht maar 10 varkens per week."*

Inspecties en audits	2022	2023
starttarief per persoon	€ 165,03	€ 203,37
kwartier medewerker keuring of inspectie	€ 34,57	€ 39,82

Deze tarieven gelden voor alle bedrijven die door de NVWA-medewerkers worden geaudit en geïnspecteerd. De bedragen zijn vergelijkbaar met de bedragen die worden gerekend door Certificatie Instellingen die audits tegen GFSI-erkende private certificatie schema's bij industriële levensmiddelenbedrijven. Voor kleine bedrijven zijn deze tarieven disproportioneel in het bijzonder het starttarief.

Voor de AM-keuring gelden reeds aparte (proportionele) starttarieven voor kleine bedrijven.

3.3.1 Wens van VZS

Er moet vergelijkbaar met starttarieven voor AM-keuring, een apart starttarief komen voor audits en inspecties voor kleine bedrijven (en proportionele kwartier tarieven).

4 Slager weet niet wat er komt

4.1 Begroting kostenopgaaf begin van het jaar.

4.1.1 Kosten

Zelfslachtende slaggers krijgen niet elk jaar dezelfde audits en inspecties, daarnaast verschillen de kosten ook jaarlijks. Niet alleen omdat tarieven jaarlijks worden vastgesteld, maar ook omdat het ene jaar intensiever wordt toezicht wordt gehouden op een thema, dan een ander jaar.

Waar het om gaat is zekerheid. Als mkb-ondernemer en zelfslachtende slager heb je een bedrijfsplan voor een langere periode waarmee je het beleid voor je bedrijf bepaalt en financiering kan plannen. Als er regels zijn waar je aan moet voldoen moeten die helder zijn en moet je op basis daarvan je bedrijfsvoering kunnen inrichten (vooruit kunnen plannen).

Om onverwachte kosten te voorkomen, is het meer dan wenselijk dat aan het begin van het jaar duidelijk is welke inspecties en audits worden uitgevoerd en met welke frequentie, zodat ook rekening gehouden kan worden met de kosten die daar mee gemoeid zijn.

4.1.2 Bedrijfsvoering

Elke controle is een verstoring van de bedrijfsvoering omdat de zelfslachtende slager tijd vrij moet maken om de NVWA-medewerker te woord te staan en te begeleiden. Omdat de audit en inspecties als losse bezoeken (voor elke controle een andere medewerker die op een ander tijdstip komt) worden uitgevoerd kost dit veel tijd.

4.1.3 Wens van VZS

De VZS accepteert dat de NVWA, audits en inspecties moet uitvoeren bij zelfslachtende slagers. Zij pleit er echter voor dat:

1. Er een planning kan worden afgegeven van de voorgenomen jaarlijkse audits en inspecties
2. Daar waar mogelijk de audits en inspecties zoveel worden gecombineerd om de tijdsbelasting voor de zelfslachtende slager te beperken.

4.2 Aanvragen AM en PM-keuring kan efficiënter door verder vooruit te kunnen aanvragen

De zelfslachtende slager moet voor elke slachtdag twee aanvragen indienen:

1. Ante mortem (AM) keuring door een NVWA-dierenarts
2. Post Mortem (PM) keuring door een KDS-medewerker

De mogelijkheden om bij de NVWA-planning de PM en AM-keuring aan te vragen wordt als de respondenten als voldoende ervaren. Wel is er behoefte om voor een lange periode voor een vaste dag de keuring aan te vragen.

In de doelgroep zelfslachtende slagers slachten de meeste bedrijven minder dan 10 GVE per week. Dat betekent dat de gemiddelde zelfslachtende slager 1 dag per week slacht. Maximaal 2 dagen in de week. Zonder uitzondering is dat een vaste dag in de week.

Desondanks moet voor deze vaste slachtdag wekelijks een aanvraag voor de AM-PM-keuring bij de NVWA worden ingediend.

In sommige delen van Nederland kampt de NVWA met een personeelsgebrek. De beschikbaarheid van NVWA-keuringspersoneel is dan een probleem. Terwijl in de omgeving practitioners (dierenartsen die deeltijd werkzaamheden voor de NVWA kunnen uitvoeren) beschikbaar kunnen zijn die kunnen worden ingezet.

4.2.1 Wens van VZS

Gelet op de vaste werkwijze lijkt het logisch dat een zelfslachtende slager voor een lange periode (bijvoorbeeld een jaar) keuring kan aanvragen voor een vaste dag in de week voor maximaal 10 GVE per week. Een dergelijke werkwijze heeft verschillende voordelen:

1. Verlaging van de administratieve last voor de zelfslachtende slager.
Hij/zij weet waar hij/zij aan toe is en kan voor een lange termijn vooruit met de planning van de werkzaamheden
2. Kostenverlaging voor de NVWA en de KDS.
Een éénmalige aanvraag op grond waarvan voor een langere termijn personeel kan worden ingepland.

5 Boetebeleid

5.1 Bestuurlijke boetes

5.1.1 Hoogte van de boete

De tarieven die door de NVWA worden gehanteerd voor opgelegde bestuurlijke boetes zijn dezelfde als die voor industriële (grote) levensmiddelenbedrijven. De boetes die worden opgelegd aan kleine bedrijven zoals zelfslachtende slager zijn dan ook disproportioneel hoog als je het afzet tegen de omzet en bedrijfsresultaat.

Daarnaast wordt bij het opleggen van bestuurlijke boetes geen rekening gehouden met de effecten van de overtreding. Bij een klein bedrijf zijn effecten vaak beperkter. Bijvoorbeeld minder risico dat het een grote hoeveelheid dieren betreft. In een enkel uitzonderlijk individueel geval wordt boete-vermindering toegepast, maar alleen als blijkt dat het bedrijf de boete echt niet kan betalen omdat het de middelen niet heeft.

5.1.2 Tijdsduur

Zonder uitzondering is sprake van een tijdsduur van maanden (een jaar is geen uitzondering) tussen het vaststellen van de overtreding door de NVWA-medewerker en het opleggen van de boete door de afdeling Bestuurlijke boetes van de NVWA.

Een zelfslachtende slager zegt daarover het volgende:

QUOTE: *“Bij mij kwam de boete een jaar later binnen. Terwijl het om lik-op-stuk beleid zou moeten gaan.”*

Een boete wordt pas maanden (soms een jaar) na de overtreding opgelegd. Op dat moment is:

1. De relatie tussen de overtreding en de boete zoek.
Voor de ondernemer is dan niet meer duidelijk wat er aan de hand is geweest.
2. De boete sorteert geen effect omdat de relatie tussen overtreding en boete zoek is.

Een bestuurlijk boetestelsel heeft alleen zin als er sprake is van een zogenaamde “lik op stuk” beleid. Het is dan transparant welke overtreding is beboet. De ondernemer kan direct corrigerende maatregelen treffen. De volksgezondheid/dierenwelzijn is gebaat bij een directe snelle correctie.

5.1.3 Wens van VZS

De VZS accepteert dat de NVWA soms handhavend moet optreden en een bestuurlijke boete moet opleggen aan één van haar leden. Zij pleit er echter voor dat:

1. De opgelegde bestuurlijke boetes proportioneel zijn voor kleine bedrijven
2. Een lik op stuk beleid.

5.2 Reinigen en ontsmetten van veewagens

Ten behoeve van het reinigen en ontsmetten van veetransportmiddelen maken zelfslachtende slagers gebruik van voorgeschreven ontsmettingsmiddelen. Deze moeten worden aangemaakt voor gebruik.

In de praktijk doen zich veel problemen voor bij het maken van de oplossing met de juiste concentratie en/of met de analyse van het monster. Ook als minutieus wordt gewerkt volgens de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant (en soms hulp van de NVWA-inspecteur) blijkt dat de concentratie regelmatig afwijkend is. Bij NVWA-controles worden hoge bestuurlijke boetes opgelegd omdat de concentratie van het ontsmettingsmiddel niet goed is.

5.2.1 Wens van VZS

De VZS pleit voor een evaluatie van het beleid van gebruik van ontsmettingsmiddelen bij kleine bedrijven. Zij wil hierover in gesprek met het Ministerie van LNV en de NVWA om een verbeterd protocol op te stellen voor het ontsmetten van veetransportmiddelen bij zelfslachtende slagers.

6 Toekomst van de Nederlandse zelfslachtende slager

6.1 Ondernemerschap

Zelfslachtende slagers zien een aantal bedreigingen voor ondernemerschap in de sector. Een stabiel toezicht door en beleid van de overheid wordt wel als een belangrijke factor gezien voor de toekomst.

Waar het om gaat is zekerheid. Als ondernemer leeft hij in onzekerheid over aanpassingen in (NVWA Europees en LNV) beleid, wetgeving en tarieven.

Als ondernemer moet je een bedrijfsplan hebben voor een aantal jaren waarmee je het bedrijfsbeleid kunt bepalen en financiering kan plannen. Als er regels zijn waar je aan moet voldoen moeten die op voorhand helder en transparant zijn en moet je op basis daarvan vooruit kunnen plannen.

De wetgeving en uitvoeringsbeleid van de NVWA wordt nu als “niet stabiel” ervaren. Men heeft het idee dat de regels voortdurend veranderen. De zelfslachtende slager weet als ondernemer niet waar hij/zij aan toe is.

De meeste zelfslachtende slagers geven aan dat het op dit moment binnen de grenzen van redelijkheid goed gaat. De meest recente grote verandering was de invoering van de EU Controle verordening (CoVo). Dat heeft tot veel veranderingen geleid waar de groep op moest inspelen.

Zij hebben echter weinig vertrouwen in de toekomst. Het kan maar zo veranderen, is het gevoel dat leeft. Een nieuwe bedrijvenbeheerder, nieuwe voorschriften van de NVWA en of nieuwe wetgeving hangen als onzekerheid boven het hoofd van de zelfslachtende slagers.

Dit alles zorgt er ook voor dat er geen nieuwe aanwas is vanuit de groep slagers (die niet slachten) of bijvoorbeeld veehouders. De indruk bestaat dat het starten met

slachten ontmoedigd wordt, danwel tegengewerkt wordt door de overheid. Als potentiële nieuwe slachters zich verdiepen in de mogelijkheden van slachten vinden ze veel rode seinen op de weg. Terwijl kleinschalige slacht juist aangemoedigd zou kunnen worden.

6.2 Bedrijfsopvolging

Bedrijfsopvolging in de slagersbranche is al uitdagend. De uitleg in de vorige paragraaf maakt bedrijfsopvolging extra lastig. Een nieuwe generatie kan het bedrijf alleen voortzetten als er een toekomst is voor de onderneming. Een stabiele overheid is een belangrijke factor in deze toekomst.

6.2.1 Wens van VZS

De toekomst van de zelfslachtende slager is een speerpunt in het beleid van de VZS. De volgende acties zijn daarom in gang gezet:

1. Nut en noodzaak van het in stand van de doelgroep onder aandacht brengen van overheid en politiek.
2. Ontwikkeling van een module zelfslachtende slager (opleiding) bij de SVO Vakopleiding food (Slagers Vakopleiding) voor nieuwe aanwas slachters voor het klein bedrijf.
3. Actualiseren van modules en protocollen die de slachters helpen om aan wet- en regelgeving te voldoen.
4. Organiseren van inspiratie bijeenkomsten voor zelfslachtende slagers
5. Individuele ondersteuning van zelfslachtende slagers.

Deze speerpunten vraagt ondersteuning van overheid en politiek.